

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ATSIKASIMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBOS 2003 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1S-140 „DĖL LEIDIMO „*TELIASONERA AB*“ VYKDYTI KONCENTRACIJĄ PER DUKTERINĘ ĮMONĘ „*AMBER MOBILE TELEHOLDING AB*“ ĮSIGYJANT IKI 90 PROC. UAB „OMNITEL“ AKCIJŲ“ REZOLIUCINĖS DALIES 1 PUNKTU PATVIRTINTO ĮPAREIGOJIMO NEVYKDYMO

2015 m. lapkričio 13 d. Nr. 1S-122/2015

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2015 m. lapkričio 13 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Konkurencijos tarybos 2003 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1S-140 „Dėl leidimo „*Teliasonera AB*“ vykdyti koncentraciją per dukterinę įmonę „*Amber Mobile Teleholding AB*“ įsigyjant iki 90 proc. UAB „Omnitel“ akcijų“ (toliau – 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarimas) rezoliucinės dalies 1 punktu patvirtinto įpareigojimo nevykdymo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė :

(2) 2015 m. spalio 14 d. pareiškimais akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras ir Lietuvos kabelinės televizijos asociacija (toliau – LKTA), 2015 m. spalio 20 d. pareiškimu UAB „Bitė Lietuva“ kreipėsi į Konkurencijos tarybą, prašydamos ištirti, ar TEO LT, AB įsigyjant 100 proc. uždarnosios akcinės bendrovės „Omnitel“ (toliau – UAB „Omnitel“) akcijų nepranešus apie tokį sandorį Konkurencijos tarybai, nebūtų pažeistas 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarimo rezoliucinės dalies 1 punktu patvirtintas įpareigojimas, bei įvertinti šio sandorio poveikį rinkos struktūrai. Savo prašymus pareiškėjai grindžia viešai paskelbta informacija apie ketinamą sudaryti UAB „Omnitel“ akcijų perdavimo sandorį tarp *TeliaSonera AB* ir TEO LT, AB.

(3) Pareiškėjų teigimu, nors sandoris būtų vykdomas įmonių grupės viduje, dėl ko, vadovaujantis Konkurencijos įstatyme numatyta koncentracijų priežiūros tvarka, apie tokį sandorį nėra būtina pranešti Konkurencijos tarybai, tačiau 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarimu *TeliaSonera AB* įsipareigojo nesujungti TEO LT, AB (ankstesnis pavadinimas – AB „Lietuvos telekomas“) ir UAB „Omnitel“ be išankstinio Konkurencijos tarybos leidimo. Pagal viešai paskelbtus planus ketinama sudaryti bendrą šių įmonių vadovų komandą, todėl TEO LT, AB, ir UAB „Omnitel“ po sandorio *de facto* būtų sujungiamos. Pareiškėjų nuomone, toks sujungimas lemtų kokybinį UAB „Omnitel“ kontrolės pokytį, nes lemiamą UAB „Omnitel“ kontrolę įgytų tiesioginis šios įmonės konkurentas TEO LT, AB. Po sandorio šios dvi įmonės galėtų neribotai derinti savo veiksmus ir pasiūlyti rinkai integruotus paslaugų paketus, sujungiančius šių įmonių turimą infrastruktūrą ir iki šiol atskirai teiktas paslaugas, o šių įmonių veiklų sujungimas taip pat padidintų kryžminio paslaugų subsidijavimo riziką. Pareiškėjų nuomone, kadangi TEO LT, AB ir UAB „Omnitel“ jau dabar užima reikšmingas rinkos dalis tam tikrose elektroninių ryšių paslaugų rinkose, po sandorio jų įtaka atitinkamose rinkose tik dar labiau sustiprėtų.

(4) LKTA papildomai pažymėjo, kad TEO LT, AB veiksmuose gali būti išvelgiami ir piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi požymiai. Kaip paaiškino LKTA, TEO LT, AB nuo 2016 m. sausio 1 d. planuoja pakelti infrastruktūros nuomos kainas, tokiu būdu panaikindama nuolaidas įmonėms, nuomojančioms požeminių kabelių kanalus. Kadangi TEO LT, AB yra tiesioginis šių įmonių konkurentas teikiant televizijos ir interneto paslaugas, vienašališkas kainų

pakėlimas bei nuolaidų panaikinimas apsunkintų jų konkurencinę padėtį rinkoje. Be to, LKTA teigimu, TEO LT, AB nėra aiškiai atskyrusi didmenines ir mažmenines paslaugas teikiančių skyrių, todėl gali keistis informacija įmonės viduje apie konkurentų, užsakančių požeminių kabelių kanalų nuomą, komercinius ketinimus bei planuojamą ir vykdomą rinklų plėtrą.

(5) Nagrinėdama pareiškėjų prašymus, Konkurencijos taryba nustatė toliau nurodytas su *TeliaSonera AB* vykdytais TEO LT, AB ir UAB „Omnitel“ akcijų įsigijimais susijusias aplinkybes.

(6) Konkurencijos taryba 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarimu leido *TeliaSonera AB* per dukterinę įmonę *Amber Mobile Teleholding AB* vykdyti koncentraciją įsigyjant iki 90 proc. UAB „Omnitel“ akcijų su tam tikromis koncentracijos vykdymo sąlygomis ir įpareigojimais, įskaitant numatytą šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte:

„UAB „Omnitel“ negali būti reorganizuojamas prijungimo ar sujungimo būdu su AB „Lietuvos telekomas“ ar kuriuo nors kitu „TeliaSonera AB“ tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamu ūkio subjektu, apie tai iš anksto Konkurencijos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais nepranešus Konkurencijos tarybai ir tokiam koncentracijos veiksmui negavus Konkurencijos tarybos leidimo.“

(7) Konkurencijos taryba 2009 m. rugsėjo 10 d. nutarimu Nr. 1S-145 leido *TeliaSonera AB* vykdyti koncentraciją įsigyjant iki 100 proc. TEO LT, AB akcijų.

(8) *TeliaSonera AB* 2015 m. spalio 7 d. raštu informavo Konkurencijos tarybą, kad 2015 m. spalio 6 d. *TeliaSonera AB* ir TEO LT, AB pasirašė UAB „Omnitel“ akcijų pirkimo – pardavimo sutartį. Įvykus tam tikroms sutartyje numatytoms sąlygoms, TEO LT, AB įgys 100 proc. UAB „Omnitel“ akcijų ir balsų jos akcininkų susirinkime, taip pat taps vieninteliu jos akcininku. *TeliaSonera AB* teigimu, kadangi *TeliaSonera AB* šiuo metu valdo 88,15 proc. TEO LT, AB ir 100 proc. UAB „Omnitel“ akcijų, t. y. įgyvendina vienvaldę kontrolę abiejų įmonių atžvilgiu, minėtas sandoris nelaikytinas koncentracija, apie kurią yra privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą. *TeliaSonera AB* taip pat patvirtino, kad ji nėra sudariusi jokių sutarčių su kitais TEO LT, AB akcininkais, kurios sudarytų prielaidas bendros kontrolės buvimui.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(9) Konkurencijos tarybos vykdomą koncentracijos priežiūrą reglamentuoja Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo antro skyriaus trečiasis skirsnis. Konkurencijos įstatymu yra siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinamumo (Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalis), todėl koncentracijos priežiūros srityje taip pat atsižvelgiama į Europos Sąjungos koncentracijų priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus ir jų taikymo praktiką, įskaitant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (toliau – Reglamentas Nr. 139/2004) ir Europos Komisijos suvestinį pranešimą dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (toliau – Komisijos pranešimas).

(10) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, apie numatomą vykdyti sandorį yra privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą, jeigu yra tenkinamos dvi sąlygos: 1) sandoris yra laikytinas koncentracija Konkurencijos įstatymo prasme ir 2) yra viršijamos Konkurencijos įstatyme nustatytos koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų ribos. Pranešimas apie koncentraciją Konkurencijos tarybai turi būti pateiktas iki koncentracijos įgyvendinimo. Išnagrinėjusi pranešimą apie koncentraciją, Konkurencijos taryba, vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktu, turi teisę leisti vykdyti koncentraciją pagal nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ir įpareigojimus, reikalingus tam, kad nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje. Iš esmės analogiškos nuostatos buvo įtvirtintos ir 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarimo priėmimo metu galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos 10 straipsnio 1 dalyje ir 14 straipsnio 1 dalies 2 punkte.

(11) Konkurencijos įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad, jeigu yra pagrindas manyti, kad vykdamas koncentraciją buvo pažeisti Konkurencijos įstatymo reikalavimai arba

Konkurencijos tarybos nutarimai, Konkurencijos taryba turi teisę atlikti tyrimą dėl galimo pažeidimo.

(12) Vadovaudamasi šiomis nuostatomis, atsižvelgusi į pareiškėjų prašymuose nurodytas aplinkybes, Konkurencijos taryba turėtų pagrindą nagrinėti UAB „Omnitel“ akcijų perdavimą TEO LT, AB, jei būtų pagrindas įtarti, kad šiuo sandoriu būtų pažeistas Konkurencijos tarybos 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytas įpareigojimas *TeliaSonera AB* ir būtų įgyvendinta neteisėta koncentracija. Tokia išvada darytina įvertinus 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą įpareigojimą bei Konkurencijos tarybos įgaliojimus taikant Konkurencijos įstatymą.

(13) Kaip matyti iš įpareigojimo, jis taikytinas su UAB „Omnitel“ susijusiems sandoriams, kurie būtų laikomi koncentracija, apie kurią Konkurencijos įstatymo nustatyta tvarka reikėtų pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą. Taigi, nagrinėjamu atveju vertintina, ar yra pagrindo manyti, jog 100 proc. UAB „Omnitel“ akcijų perėjimas iš *TeliaSonera AB* įmonei TEO LT, AB laikytina praneština koncentracija pagal Konkurencijos įstatymą.

(14) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad koncentracija – tai ūkio subjektų susijungimas arba ūkio subjekto kontrolės įgijimas. Remiantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8 dalimi, kontrolė suprantama kaip visokios iš įstatymų ar sandorių atsirandančios teisės, kurios suteikia juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 14 dalimi, du ar daugiau ūkio subjektų, kurie dėl savitarpio kontrolės ar priklausomybės ir galimų suderintų veiksmų laikomi vienu ūkio subjektu apskaičiuojant bendrąsias pajamas ir rinkos dalį, sudaro susijusių ūkio subjektų grupę.

(15) Vertinant, ar ūkio subjekto veiksmai laikytini koncentracija, taip pat vadovaujantisi Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4, 8, 9 ir 10 dalimis, kuriose nurodytos koncentracijos, kontrolės, kontroliuojančio asmens ir lemiamos įtakos sąvokos, taip pat Konkurencijos tarybos 2000 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 45 patvirtinta Pranešimo apie koncentraciją pateikimo, nagrinėjimo ir bendrųjų pajamų apskaičiavimo tvarka (toliau – Koncentracijų nagrinėjimo tvarka).

(16) Vadovaujantis Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 30 punktu, koncentracija nėra vykdoma, kai nesikeičia kontroliuojančių akcininkų sudėtis ir esama kontrolė. Šia nuostata teigiama, kad tokie vidiniai pertvarkymai (restruktūrizacija) arba naujos įmonės steigimas susijusių ūkio subjektų grupės viduje nėra laikomi koncentracija. Komisijos pranešimo 51 punkte taip pat yra nurodyta, kad koncentracija reiškia tik kontrolės pokyčius, todėl vidaus restruktūrizavimas bendrovių grupės viduje negali būti laikomas koncentracija. Koncentracija būtų vykdoma tik tada, jei šis veiksmas lemtų kokybinį vienos įmonės kontrolės pokytį ir dėl to jis nebūtų vien vidaus. Komisijos pranešimo 83 punkte yra paaiškinta, kad kontrolės kokybė pasikeičia, kai vienvaldė kontrolė paverčiama bendrąja kontrole arba kai pakinta bendrosios kontrolės pobūdis iki ir po sandorio, jei akcininkų padaugėja arba pasikeičia kontroliuojantys akcininkai.

(17) Vertinant, ar sandoris, kurį įgyvendinus TEO LT, AB įgytų 100 proc. UAB „Omnitel“ akcijų, yra laikytinas koncentracija, pažymėtina, kad, remiantis *TeliaSonera AB* pateikta informacija, *TeliaSonera AB* šiuo metu priklauso 88,15 proc. TEO LT, AB ir 100 proc. UAB „Omnitel“ akcijų. Taigi, nesant jokios informacijos, kuri leistų įtarti priešingai, darytina išvada, kad *TeliaSonera AB* šiuo metu įgyvendina vienvaldę kontrolę abiejų įmonių, t. y. TEO LT, AB ir UAB „Omnitel“, atžvilgiu. TEO LT, AB įsigijus 100 proc. UAB „Omnitel“ akcijų, UAB „Omnitel“ kontroliuojančių akcininkų sudėtis ir esama kontrolė nepasikeistų, nes *TeliaSonera AB* per TEO LT, AB išlaikytų įmonės UAB „Omnitel“ vienvaldę kontrolę. Taigi, abi įmonės vis tiek liktų kontroliuojamos to paties asmens – *TeliaSonera AB*, ir kontrolės pobūdis nepasikeistų, nes *TeliaSonera AB* vienas turėtų galimybę daryti lemiamą įtaką jų ūkinei veiklai, kaip ir iki sandorio.

(18) Įvertinusi šias aplinkybes, Konkurencijos taryba daro išvadą, kad nėra pagrindo teigti, jog *TeliaSonera AB* ir TEO LT, AB sandoris dėl UAB „Omnitel“ akcijų pirkimo – pardavimo yra koncentracija. Atitinkamai, nėra pagrindo teigti, kad vadovaudamasi 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodyto įpareigojimo pagrindu *TeliaSonera AB* apie tokį sandorį turi pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą. Dėl šių priežasčių Konkurencijos

taryba neturi pagrindo pradėti tyrimo, nes nėra pagrindo įtarti, kad sudarant aptariamą sandorį galėjo būti pažeistas minėtas 2003 m. gruodžio 11 d. Nutarime numatytas įpareigojimas.

(19) Pareiškėjų prašymuose išreikštas susirūpinimas, kad TEO LT, AB įgijus UAB „Omnitel“ akcijas šie ūkio subjektai tarpusavyje ne konkuruotų, o derintų savo veiksmus bei dar labiau padidintų savo įtaką atitinkamose rinkose, taip pat nesudaro pagrindo Konkurencijos tarybai atlikti tyrimo dėl šio sandorio. Tarpusavyje susiję ūkio subjektai paprastai nelaikomi tarpusavyje konkuruojančiais savarankiškais ūkio subjektais, bet priešingai – jie paprastai vertinami kaip vienas ūkio subjektas, kuris užsiima ūkine veikla per kelis susijusius asmenis. Kadangi, kaip paaiškinta nutarimo (17) pastraipoje, *TeliaSonera AB* tiek iki sandorio, tiek po sandorio išlaikytų vienvaldę kontrolę bei galimybę daryti lemiamą įtaką tiek TEO LT, AB, tiek UAB „Omnitel“, nėra pagrindo teigti, kad sandoris pakeistų TEO LT, AB ir UAB „Omnitel“ tarpusavio santykių vykdant ūkinę veiklą atitinkamose rinkose, nes ir iki aptariamo sandorio šie ūkio subjektai buvo susiję ir atitinkamai jų veiksmai ūkinės veiklos srityje galėjo būti derinami. Taigi, UAB „Omnitel“ akcijų perdavimas TEO LT, AB savaime nenulemia glaudesnio ir aktyvesnio, nei galėjo būti iki sandorio, tarpusavio bendradarbiavimo.

(20) Konkurencijos įstatymo 7 straipsnis draudžia ūkio subjektams piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant įvairius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus. Tačiau Konkurencijos taryba tyrimą dėl galimo pažeidimo turi pagrindą atlikti tik tada, jei jau atlikti (o ne galbūt ateityje ketinami atlikti) atitinkami veiksmai leidžia įtarti galimą piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi. Todėl LKTA argumentai, susiję su galimu TEO LT, AB piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi, tuo pažeidžiant Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio reikalavimus, taip pat nesudaro pagrindo Konkurencijos tarybai tirti sandorio TEO LT, AB įgyjant 100 proc. UAB „Omnitel“ akcijų. LKTA nurodyti, jos nuomone, galimi ateityje TEO LT, AB veiksmai, kurie galėtų riboti konkurenciją, nereiškia, kad tokius veiksmus TEO LT, AB iš tikrųjų atliks ir kad tokius veiksmus lemtų UAB „Omnitel“ akcijų įsigijimas. Kiti LKTA argumentai taip pat savaime nesudaro pagrindo įtarti galimo Konkurencijos įstatymo 7 straipsnio pažeidimo.

(21) Apibendrinama išdėstytus argumentus, Konkurencijos taryba konstatuoja, kad akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centro, LKTA ir UAB „Bitė Lietuva“ pareiškimai nesudaro pagrindo Konkurencijos tarybai tirti *TeliaSonera AB* ir TEO LT, AB sandorio dėl UAB „Omnitel“ akcijų pirkimo – pardavimo, nesant duomenų, kurie leistų įtarti, kad tokiais veiksmais būtų pažeisti Konkurencijos įstatymo reikalavimai.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 7 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Konkurencijos tarybos 2003 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1S-140 „Dėl leidimo „*TeliaSonera AB*“ vykdyti koncentraciją per dukterinę įmonę „*Amber Mobile Teleholding AB*“ įsigyjant iki 90 proc. UAB „Omnitel“ akcijų“ rezoliucinės dalies 1 punktu patvirtinto įpareigojimo nevykdymo.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas